

binis quibusve mensibus forte educuntur, ac per vices semper Duci & Consiliariis assident, paremque illis auctoritatem ad Senatum ac Magnum Consilium referendi de quacunque re voluerint, habent. His adjunguntur tres Consiliarii Ducis, qui præfectos Consilii agunt. *Advocatores* communis numero tres. Hi ne legibus aliqua in parte officiatur, summopere procurant: ut vero vim legum tueantur, ad Quadragesima-virale Consilium de levioribus, de majoribus ad Senatum, de maximis interdum ad Magnum Consilium referendi jus habent. In parvis causis contra reos statuendi auctoritatem habent. Conclave privatum, itemque privatos ministros, janitores, apparitorés, scribas habent. Quilibet vero eorum intercedendi in criminalibus potestatem habet. Crimine enim ad hos delato, vel ab omnibus, vel ab uno eorum interceditur, & reus efficitur ille, cuius nomen delatum est. Deinde ab intercessore refertur ad Consilium Quadragesima-virale, vel ad aliud quod voluerit; ibique causa recitata, de consilii sententia decernitur, an reus in carcerem conjiciendus & quæstioni adhibendus sit; an potius solitus causam dicere debet. Post id vel accersitur reus, vel clam capitur ab apparitoribus; ibique sive solitus, sive in vinculis coactus, de quo crimine rogatur, respondet: testes utrumque citantur: omnia scriptis mandantur, sive pro reo, sive contra reum faciant. Hac ratione tota causa in codicem relata, omnium quæ scriptis mandata sunt, reo fit copia, constituiturque tempus quo causam dicere & consulere Advocatum possit. Quod si reus tenuis fortunæ fuerit, ut Advocatum, qui suas partes tueatur, conducere suis sumptibus nequeat, Advocatus, qui conductus Reipublicæ stipendio est, inopis illius tuendas partes suscipit. Advocatores dein reo diem constituunt, quo causam dicturus sit Consilio coacto. Quia vero accusatoris vice funguntur, quod nemini privato licet, orationem Advocatorius magistratus in reum acerrimam habet, crimina & facinora objicit, testibus confirmat, ac verisimilibus conjecturis astruit. Postea agitur causa rei ab eo patrono, quem sibi adsciverit: replicandi & duplicandi utriusque parti facultas relinquitur. Causa utrumque agitata, & perorata, & reus, & patronus descendunt è curia Iudicium. Cum Iudicibus clauduntur in conclavi Advocatores eorumque scribæ, qui de puniendo reo sententias rogant, an scilicet puniendus videatur, nulla adhuc constituta poena. Suffragia ineunt Iudices: si plures dimidiis reum absolverint, declaratur absolutus: si vero plures dimidiis damnaverint, pronunciatur damnatus: quo casu decernitur, quanam poena in eum animadvertisendum sit. Advocatores penam acriorem; Præfecti, ut diximus, mitiorem proponunt, postea suffragia ineunt; eorumque prævalet sententia quæ plu-

Italia.

ra dimidiis suffragia tulerit.

Magistratum inferiorum, qui de minutioribus delictis & maleficiis, quæ vel ratione delicti, vel personæ, leviora sunt, cognoscunt, alii Praefecti noctis, alii Capita tribuum dicuntur. *Praefecti noctis* jus capitis habent: causas vero reorum agitant, ac scriptis mandant quæ testes dixerint, quæque vel sponte vel coacti tormentis rei confessi fuerint; atque ita totam causam expedient, & sententiam dicunt. Si capitale sit crimen, capite damnant: si levius fuerit delictum, vel virgis cædendum reum, vel carcere coercendum jubent, aut ad remos damnant. *Capita Tribuum* sex numero sunt. De capite autem judicium ferre non possunt, sed in vilissimos homines & meretrices animadvertisunt: quos vel virgis cædi jubent, vel in carcerem conjiciunt, aliasque pœnas corporales infligunt. Præterea utriusque hujus magistratus officium est, ut vicissim, modo Praefectus noctis, modo Caput tribus, suam tribum (in sex siquidem tribus divisam esse totam civitatem diximus) ad gallicinium usque circumvent, cum publicis stipitoribus & apparitoribus armatis.

Publicæ pecuniæ bifariam dividuntur. Nam vel ex publicis vectigalibus in ararium conferuntur; vel interdum, cum redditus Reipublicæ impensis minime satisfacere posse videntur, à civibus pro cuiusque censu solvuntur & in publicum inferuntur. *Vectigalia publica*

De Magistris
penes quos
publicarum
pecuniarum
est ad
ministra
tio.
exiguntur, Ab his quæ exportantur ex urbe; Ab iis quæ in urbem importantur: Ex civitatibus, quæ in societatem imperii Veneti sunt adscitæ. Hisce singulis diversi magistratus pecuniarii præfecti sunt: quibus varia vulgo indita sunt nomina, dicunturque: *Signori alla Dogana*, *Signori ò Officio del datio del vino*. *Signori della ternaria vecchia*. *Signori di Ragion nuove*. *Signori à i Dieci officii*. *Signori della Tavola dell' intrada*. *Signori della Tavola dell' uscita*. *Signori Extraordinarii*. *Signori supra le camere*. *Signori della Messetaria*. Quorum omnium officium illud est, ut, caveant ne per dolum fraudemve aliquid publicæ pecuniæ avertatur, aut per inertiam pereat: Omnes controversias, quæ ad id genus pecuniæ pertinent, dijudicent. Pecunias quas quisque exegerit, ad magistratus deferat, ad quos pecunia publica defertur. *Magistratus* ad quos publica pecunia defertur, bini sunt numero: Gubernatores redditum, vulgo *Gouvernadori dell' Intrade*. *Quæstores urbani*, vulgo *Camerlinghi*. Gubernatores Reditum sunt numero tres. Magni momenti est magistratus & emolumenti maximi; qui non nisi insignioribus & proiectæ ætatis civibus conferri solet. Creant Apparitores, Viatores, Lictores, omneque id genus ministrorum Reip. Publicæ pecuniæ cum & custodiā habent, eamque in usus publicos impendunt ex supremi Collegii decreto. Acceptum & expensum in publicis codicibus

C c 2 descri-